

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 6P/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422201037
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422201037.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, pred sudcom JUDr. Milanom Antalom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. Š., Z.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov - matky: X. P., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. H. U. XXX, XXX XX H. U., právne zastúpená: JUDr. Lucia Sklenárová, advokátka so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, otca: P. Š., Z.. XX.XX.XXXX, K. B. H. U. XXX, XXX XX H. U., adresa na doručovanie: C. A.J. XXX XX H. U., o návrhu matky na zvýšenie výživného na mal. dieťa, takto

rozhodol:

I. Otec P. Š.R., Z.. XX.XX.XXXX, je p o v i n n ý platiť zvýšené výživné na maloletého M. Š., Z.. XX.XX.XXXX, zo sumy 50 Eur na sumu 200 Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 20. dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletého s účinnosťou od 06.04.2022.

II. Nedoplatok na výživnom splatnom za obdobie od 06.04.2022 do 23.10.2022 v celkovej výške 1.200 Eur súd otcovi p o v o ľ u j e zaplatiť v splátkach vo výške 25 Eur mesačne, splatné spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

III. Vo zvyšku sa návrh matky z a m i e t a .

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 22P/9/2017 zo dňa 14.06.2017, a to v časti výživného na maloletého M. Š., Z.. XX.XX.XXXX.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 06.04.2022 podala matka prostredníctvom právneho zástupcu na Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) návrh na zvýšenie výživného na mal. M. Š., Z.. XX.XX.XXXX, ktorým žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. M. výživným vo výške 270 Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od podania návrhu.

2. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní č. k. 22P/9/2017, kedy bolo manželstvo rozvedené, mal. bol zverený do starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné 50 Eur mesačne. Uviedla, že otec nad rámec výživného neprispieva. Všetky výdavky na syna musím hradiť matka vrátane nepravidelných výdavkov ako bol napr. strojček na zuby, čo bola položka cca 500 Eur, alebo bicykel alebo lyže a výbava. Výživné si otec plní pravidelne, avšak je nepostačujúce vzhľadom na vek a potreby maloletého. V čase posledného rozhodovania maloletý akurát nastupoval na 2. stupeň základnej školy v Ž.. Momentálne chodí do 9. triedy, od septembra pôjde na strednú školu buď do Ž. Z. O. na hotelovú akadémiu alebo do I. na

drevársku, odbor bezpečnostný technik. Z tohto dôvodu jeho výdavky narástli, takisto fyzicky vyspel. U matky došlo tiež k zmene okolností, kedy jej pribudli 2 vyživovacie povinnosti, a to voči dvojčikám mal. V. a Z. T., Z.. XX.XX.XXXX. Momentálne je na rodičovskej dovolenke, poberá ju vo výške cca 430 Eur + poberá prídavky na 3 deti cca 75 Eur mesačne. Iný príjem nemá. Žijú v spoločnej domácnosti s jej partnerom vo V. v jeho rodinnom dome, ktorý je v jeho vlastníctve z prostriedkov hypotéky. V dome býva 5 osôb. Mesačné platby v súvislosti s bývaním sú 75 Eur električka, 65 Eur plyn, 70 Eur TV + internet + telefón. Na stravu 800 Eur mesačne, na hygienické potreby je to mesačne 100 Eur. Pokiaľ sa týka mal. M., jeho náklady sú cestovné do školy cca 25 Eur mesiac; obedy v škole 15 Eur; školské pomôcky cca 10 Eur; školské aktivity cca 10 Eur mesačne; fitko 25 Eur mesačne; oblečenie a obuv cca 60 Eur mesačne; bežná zdravotná starostlivosť cca 10 Eur mesačne; telefón 13 Eur mesačne; vreckové 20-40 Eur mesačne (5-10 Eur týždeň); stavebné sporenie 20 Eur mesačne; poisťka 15 Eur; mimoriadne výdavky ako bicykel, notebook, lyže, telefón.

K návrhu matka pripojila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní zo dňa 05.04.2022; rodný list mal. M., rodné listy mal. detí pochádzajúcich z iného vzťahu matky, potvrdenie o nemocenských dávkach, rozsudok OS Žiar nad Hronom 22P/9/2017-55 zo dňa 14.06.2017, výdavkové doklady matky, výpisy z LV č. XXX k.ú. O. (vlastník nehnuteľnosti otec).

3. Súd uznesením č. k. 6P/22/2022-24 zo dňa 13.04.2022 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica (ďalej len „kolízny opatrovník“).

4. Výzvou zo dňa 13.04.2022 bol otec vyzvaný na vyjadrenie k podanému návrhu matky. Vo svojom vyjadrení uviedol, že navrhovaná suma výživného vo výške 270 Eur je vzhľadom na jeho aktuálne príjmy vysoká. Je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Ž.. Jeho príjem je 600 Eur mesačne z brigádnickej činnosti u svojho otca na rekreačnom zariadení C. A. V. H. U.. Iný príjem ani úspory nemá. K svojim mesačným výdavkom okrem vyživovacej povinnosti otec uviedol životnú poisťku vo výške 36,96 Eur; elektrinu vo výške 20 Eur; telefón vo výške 25 Eur; stravu vo výške 150 Eur; pohonné hmoty vo výške 100 Eur. V minulosti prispieval na mal. dieťa výživným aj nad rámec určeného výživného, avšak približne 1,5 roka dozadu mimo určeného výživného neprispieva. Na základe uvedeného žiadal upraviť vyživovaciu povinnosť k mal. M. na sumu 150 Eur mesačne. Zároveň po dohode s matkou prejavil ochotu podieľať sa na opodstatnených nevyhnutných a neočakávaných výdavkoch súvisiacich so starostlivosťou o mal. dieťa.

K vyjadreniu otec pripojil potvrdenie Úrade práce sociálnych vecí a rodiny B. Š.K. zo dňa 25.04.2022 o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.11.2020.

5. Na žiadosť súdu bola dňa 29.04.2022 súdu doručená správa zo sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka. V správe kolízny opatrovník zistil sociálne, bytové a majetkové pomery matky a otca. Bolo zistené, že matka býva spolu s jej partnerom, s mal. M. a ďalšími dvomi mal. deťmi v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve partnera matky. Mal. M. tu má k dispozícii samostatnú detskú izbu. Mal. M. je žiakom Základnej školy v Ž., kde je momentálne v 9. ročníku. Od septembra nastupuje na strednú školu buď do Ž. Z. O. alebo do I.. Ošetrujúcou lekárkou maloletého je F.. J. O.. Matka sa vyjadrila, že zdravotný stav maloletého je dobrý. Z vyjadrení matky vyplýva, že otec sa s mal. M. nestretáva. Naposledy sa stretli cca dva mesiace dozadu, aj to iba kvôli jednému podpisu. Matka uviedla, že otec si vyživovaciu povinnosť plní, nad rámec výživného však neprispieva a maloletému nekupuje ani žiadne darčeky. Maloletý údajne otca sám od seba nekontaktuje, nakoľko o neho otec neprejavuje záujem. Matka sa vyjadrila, že maloletému zabezpečuje všetko potrebné prevažne ona. Taktiež uviedla, že stará matka z otcovej strany maloletému sem-tam pošle nejaké peniaze. Dňa 28.04.2022 bolo vykonané sociálne šetrenie u otca maloletého. Šetrením o otca maloletého bolo zistené, že otec býva toho času na C. A. J. V. H. U.. Otec tu býva údajne už šesť rokov, avšak neplánuje tu zostať do budúca. Aktuálne má vyhradenú samostatnú bytovú jednotku, ktorá je riadne zariadená. Z vyjadrení otca vyplýva, že je nezamestnaný a je evidovaný na úrade práce. Otec ďalej uviedol, že momentálne vypomáha svojmu otcovi na chate, za čo dostáva peniaze. Presnú sumu však uviesť nechcel. Okrem toho nás informoval, že chodí robiť občas do K., ale nemá na to žiadnu zmluvu. Zároveň uviedol svoje mesačné výdavky. Otec uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí. Bol by schopný platiť najviac 150 Eur. Vzhľadom na poslednú úpravu vyživovacej povinnosti v roku 2017, kedy bol maloletý v štvrtom ročníku základnej školy, má kolízny

opatrovník za to, aby súd zvýšil vyživovací povinnosť otca primerane potrebám maloletého, nakoľko je to v jeho záujme.

6. Na pojednávanie dňa 04.05.2022 sa dostavil právny zástupca matky, otec a kolízny opatrovník. Pred otvorením pojednávania sa súd pokúsil dohodnúť účastníkov konania na výživnom. Právna zástupkyňa je ochotná znížiť výživné zo sumy 270 Eur na 200 Eur, otec je však ochotný platiť len 150 Eur mesačne, čiže k dohode nedošlo.

Právny zástupca matky na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Poukázal na to, že výživné bolo naposledy určované pred piatimi rokmi. Od vtedy mal. dieťa jednak fyzicky vyspelo, jednak sa zvýšili jeho prirodzené náklady v súvislosti aj so školou, pretože momentálne je v poslednom ročníku základnej školy, od septembra bude nastupovať na strednú školu s čím teda tiež budú zvýšené výdavky. Takisto došlo ku zmenám na strane matky, ktorej pribudli dve vyživovacie povinnosti, má momentálne dvojičky s ktorými je na rodičovskej dovolenke. Pokiaľ sa týka nákladov na mal. dieťa a výšku výživného právny zástupca poukázal na podaný návrh. Právny zástupca má za to, že otec je vzhľadom na svoj príjem vo výške 600 Eur uhrádzať navrhované výživné, pričom otcovi nebránia objektívne skutočnosti si nájsť vhodnejšie zamestnanie. Právny zástupca uviedol, že otec nad rámec výživného matke neprispieva vyše roka.

Otec na pojednávaní zotrval na svojom vyjadrení. Je ochotný platiť výživné vo výške 150 Eur mesačne. Uviedol, že býva na C. Z. H. U., táto chata patrí jeho otcovi. Má tam menší byt. Býva tam sám. Ďalej uviedol, že náklady na chatu platí v O. i keď ju v súčasnej dobe neužíva. Je nezamestnaný a evidovaný na ÚPSVaR o čom doložil aj potvrdenie z ÚPSVaR. Evidovaný je od 01.11.2021 a evidencia trvá naďalej. Brigádnicky vypomáha otcovi za čo si zarobí mesačne v čistom 600 Eur, z čoho nič neodvádza. Na výživné prispieva poštovými poukážkami. Nad rámec výživného neprispieva, nakoľko je so synom málo. Naposledy sa so synom rozprával vo februári. Otec na otázku právneho zástupcu matky uviedol, že prácu na stály pracovný pomer si nehľadá a nemá žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu bránili nájsť si prácu. C. V. O. neužíva a ani ju neprenajíma, daroval mu ju jeho otec. K svojím majetkovým pomerom ďalej uviedol, že má auto V. K., rok výroby 2011 a motorku U. T. XXX ročník asi 1997.

Kolízny opatrovník sa pridrižoval písomne podanej správy zo dňa 29.04.2022, pričom má za to, že u otca sú splnené podmienky, aby došlo k zvýšeniu výživného nakoľko výživné, tak ako už bolo prezentované na pojednávaní, bolo naposledy upravované v roku 2017. Podľa výpovede otca vyplynulo, že si vie privyrobiť aj keď je v súčasnej dobe evidovaný na úrade práce a je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť na mal. syna výživným vo výške 200 eur mesačne.

Súd pojednávanie odročil za účelom výsluchu majiteľa firmy X., Q..J..H.. pre koho vlastne brigádnicky pracuje otec mal. dieťaťa.

7. Dňa 08.06.2022 bolo súdu doručené vyjadrenie p. P. Š., Z.. XX.XX.XXXX. Vo svojom vyjadrení uviedol, že jeho syn/otec mal. dieťaťa nepracuje v spoločnosti X., Q.. Q. J..H... Na chate A. v H. U. otec býva a pomáha z titulu rodinnej väzby. Jedná sa najmä o to, že chata by bola bez jeho prítomnosti prázdna, nestrážená. Je tiež potrebné ju v zimnom období pravidelne vykurovať. Otec nemá žiadnu pracovnú zmluvu, za pôsobenie na chate dostáva „vreckové“ maximálne 600 Eur. Je to jeho jediným zdrojom príjmu. K nákladom na bývanie otca sa nevedel vyjadriť.

8. Dňa 25.08.2022 bolo súdu doručené podanie otca, v ktorom žiadal zmenu termínu pojednávania, nakoľko je od 16.08.2022 v K. na sezónnom zbere jablák, kde mám brigádu od 16.08.2022 do 30.9.2022 (v prípade priaznivého počasia bude predĺžená do 31.10.2022). V novembri je už na území Slovenskej republiky. K žiadosti predložil kópiu pracovnej zmluvy.

9. Dňa 10.10.2022 bolo súdu doručené podanie p. F. B., v ktorom doručila súdu pracovnú zmluvu otca s tým, že od 06.11.2022 sa bude nachádzať na území Slovenskej republiky.

10. Na pojednávanie dňa 19.10.2022 sa dostavil právny zástupca matky a kolízny opatrovník. Súd v úvode skonštatoval, že na pojednávanie sa nedostavila otec, ktorý sa do 05.11.2022 nachádza v K. na sezónnom zbere jablák a chce sa zúčastniť pojednávania, preto žiadal odročiť pojednávanie a určiť nový termín.

Právny zástupca matky uviedol, že na vypočutí svedka netrvá s poukazom na vyjadrenie zo dňa 06.06.2022.

Súd pojednávanie odročil na deň 23.11.2022.

11. Na pojednávanie dňa 23.11.2022 sa dostavil právny zástupca matky, otec a kolízny opatrovník.

Súd v úvode skonštatoval, že na pojednávanie sa právny zástupca, otec a kolízny opatrovník dostavili riadne a včas. Bola im zachovaná päť dňová lehota na prípravu pojednávania. Právny zástupca matky ospravedlnil neúčast' matky na pojednávaní, ktorá sa v súčasnosti stará o dve mal. deti dvojičky. Súhlasí, aby sa pojednávanie konalo v jej neprítomnosti.

Súdu boli zároveň zo strany právneho zástupcu matky predložené dokumenty poukazujúce na inzertný portál pracovných ponúk; výpis zo Štatistického úradu SR k priemernej mzde v hospodárstve SR; internetový odkaz na SOŠ obchodu a služieb Ž. Z. O., ktorú navštevuje mal. M.; potvrdenie o nemocenských dávkach vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od 01.01.2021 do 31.12.2021. Otec preložil oznámenie o zaradení občana do evidencie uchádzačov o zamestnanie.

Súd po oboznámení sa so spisovou dokumentáciou pristúpil k výsluchu účastníkov konania.

Právny zástupca matky zotrval na podanom návrhu. Uviedol, že od podania návrhu došlo aj k ďalším zmenám skutočností na strane maloletého, ktoré aj s ohľadom na tieto skutočnosti odôvodňujú ešte zvýšenie výživného. Mal. dieťa nastúpilo na Strednú školu obchodu a služieb v Ž. Z. O., pričom sa mu zvýšili výdavky na cestovné, obedy. Okrem toho mal. dieťa opätovne začalo navštevovať a hrať futbal s čím sú spojené výdavky ako napr. zakúpenie kopačiek alebo športových potrieb. Ďalšie zvýšené výdavky uviedol za stužkovú, lyžiarsky výcvik, baristický kurz. Právny zástupca opätovne zdôraznil zmenu pomerov na strane mal. dieťaťa aj na strane matky. Poukázal na predložené dokumenty a prácu, ktorú mal otec vykonávať v K.. Tiež poukázal na pomery na strane matky, ktorá poberá rodičovský príspevok v sume 430 Eur, prídavky na deti 40 Eur na dieťa. Iný príjem nemá, býva v rodinnom dome svojho partnera spolu s mal. deťmi. Partner matky pracuje, súkromne podniká, dosahuje príjem, z ktorého v súčasnosti rodina je zaopatrená. Partner matky je súkromný podnikateľ v oblasti gastronómie.

Otec na pojednávaní uviedol, že má stredoškolské vzdelanie bez maturity, ukončil SOU služieb Ž. Z. O. ako kuchár čašník, cukrár, je nezamestnaný najnovšie od 01.11.2022. Čo sa týka samotného návrhu v prípade zvýšeného výživného by súhlasil maximálne na sumu 170 Eur mesačne. Zároveň by bol pri takejto sume schopný splácať zameškané výživné. Od apríla 2022 okrem stanovenej výšky výživného 50 Eur matke nehradil inú sumu na výživnom. Otec bol naposledy so synom niekedy v júli tohto roku. Otec uviedol, že v súčasnosti bol v K. na zbere jablák ako brigádnik 2,5 mesiaca, v čistom zarobil cca 3.000 Eur po odrátaní stravy. V súčasnosti býva na chate A. H. U. v súkromnom byte, ktorý je spojený s chatou. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Otec ďalej uviedol, že je majiteľom motorového vozidla aj motorky, ale tá je nepojazdná. Taktiež je vlastníkom nehnuteľnosti, a to rodinného domu, resp. chaty, ktorú mu otec daroval s pozemkami.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že zvýšenie výživného je v záujme maloletého, nakoľko od poslednej úpravy ubehla značná doba a maloletý je vyspelejší, nastúpil na strednú školu, čím sa zvýšili výdavky matky maloletého. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca k potrebám maloletého.

Právny zástupca zároveň navrhol určiť primerane výšku zameškaného výživného od podania návrhu.

Otec uviedol, že súhlasí so zameškaným výživným za 8 mesiacov späťne od podania návrhu.

12. Súd vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s vyjadreniami, výsluchom účastníkov konania, predloženými listinnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli, zistil nasledovný skutkový stav veci:

Dňa 06.04.2022 podala matka prostredníctvom právneho zástupcu na súd návrh na zvýšenie výživného na mal. M. Š., Z.. XX.XX.XXXX, ktorým žiadala, aby súd zaviazal otca prispievať na výživu mal. M.

výživným vo výške 270 Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky od podania návrhu. Dôvodom podania návrhu je skutočnosť, že vyživovacia povinnosť bola naposledy rozhodnutá v konaní č. k. 22P/9/2017 (rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 22P 9/2017 zo dňa 14.06.2017), kedy bolo manželstvo rozvedené, maloletý bol zverený do starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné 50 Eur mesačne. V čase posledného rozhodovania maloletý nastupoval na 2. stupeň základnej školy v Ž.. Mal. M. t. č. študuje na SOŠ obchodu a služieb Ž. Z. O.. Z tohto dôvodu jeho výdavky narástli, pričom zároveň fyzicky vyspel.

Výživné si otec plní pravidelne. V konaní bolo zistené, že otec nad rámec výživného neprispieva, pričom vo svojom vyjadrení zo dňa 24.04.2022 prejavil záujem na mal. M. prispievať aj nad rámec výživného.

V rámci finančných a majetkových pomerov bolo zistené, že matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 430 Eur a rodinné prídavky na 3 deti. Iný príjem nemá. Býva spolu s deťmi a partnerom v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve partnera. Partner podniká v oblasti gastronómie.

K mesačným výdavkom mal. M. patrí cestovné do školy cca 30 Eur; obedy v škole 26 Eur; školské pomôcky cca 10 Eur; školské aktivity cca 10 Eur mesačne; fitko 25 Eur mesačne; oblečenie a obuv cca 60 Eur mesačne; bežná zdravotná starostlivosť cca 10 Eur mesačne; telefón 13 Eur mesačne; vreckové 20-40 Eur mesačne (5-10 Eur týždeň); stavebné sporenie 20 Eur mesačne; poisťka 15 Eur; mimoriadne výdavky ako bicykel, notebook, lyže, telefón. Mal. M. začal hrať futbal s čím sú spojené výdavky ako napr. zakúpenie kopačiek alebo športových potrieb. Ďalšie zvýšené výdavky sú na stužkovú, lyžiarsky výcvik, baristický kurz.

V rámci finančných a majetkových pomerov bolo zistené, že otcov mesačný príjem predstavuje sumu 600 Eur. Zároveň si privyrába brigádami v K., kde za 2,5 mesiaca poslednej brigády zarobil v čistom 3000 Eur. K svojim mesačným výdavkom okrem vyživovacej povinnosti otec uviedol životnú poisťku vo výške 36,96 Eur; elektrinu vo výške 20 Eur; telefón vo výške 25 Eur; stravu vo výške 150 Eur; pohonné hmoty vo výške 100 Eur. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť otec neuviedol. Otec je vlastníkom motorového vozidla V. K., rok výroby 2011 a motorku U. T. XXX ročník asi 1997. Je vlastníkom nehnuteľnosti, rodinného domu, resp. chaty, ktorú mu daroval otec s pozemkami. T. č. býva na C. A. V. H. U..

Ďalej bolo zistené, že otec je od 01.11.2020 zaradený na úrade práce sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie. Otec bol opätovne zaradený ako uchádzač o zamestnanie dňa 01.11.2022.

Otec by súhlasil s maximálnou výškou výživného na mal. M. v sume 170 Eur mesačne.

Kolíznym opatrovníkom má za to, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca primerane potrebám maloletého, nakoľko je to v jeho záujme.

13. Súd na posúdenie právnej stránky veci vychádzal z nasledovného:

Podľa Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa § 111 písm. c) zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozbavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutie o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 232 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

14. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi dôkazmi. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Do príjmu rodiča v pracovnom pomere sa zohľadnia aj benefity z pracovného pomeru ako sú diéty, alebo poskytnuté finančné náhrady za auto, resp. mobilný telefón tak, že ich súd započíta ako faktory určujúce životnú úroveň rodiča. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

15. Matka maloletého M. svojim návrhom vo veci samej uplatnila nárok na zvýšenie výživného na maloletého. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o vyživovacej povinnosti a výške výživného opakovane rozhodnúť je zmena pomerov, ktorá môže nastať u povinnej osoby, ktorou je v danom prípade otec maloletého, prípadne na strane osoby oprávnenej, ktorou je maloleté dieťa. Musí ísť o takú zmenu pomerov, ktorá sa v pomeroch účastníkov prejaví závažnejším spôsobom v porovnaní s ich pomermi v čase poslednej úpravy výživného. Zmena pomerov môže vyvolať potrebu zvýšiť výživné, pokiaľ sa zvýšia odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, resp. dôjde k pozitívnej zmene na strane schopností, možností a majetkových pomerov povinnej osoby. Na strane povinnej osoby môže dôjsť aj k takej negatívnej zmene pomerov, na základe ktorej by doposiaľ určená výška výživného bola neprimeraná možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom na strane povinnej osoby a platenie doposiaľ určeného výživného by nebolo objektívne možné, resp. na strane povinnej osoby (v danom prípade otca) by prinášalo neprimerané majetkové riziká.

16. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t. j. z veku, odôvodnených potrieb maloletého a možností, schopností, majetkových pomerov otca. Vykonaním dokazovaním má súd preukázané, že výdavky na strane mal. M. sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu zvýšili. K zmene pomerov došlo z dôvodu samotného veku maloletého dieťa, pričom výživné bolo naposledy upravené v roku 2017, keď mal maloletý 11 rokov a nastupoval na druhý stupeň základnej školy. V súčasnosti je maloletý žiakom prvého ročníka SOŠ obchodu a služieb Ž. Z. O. čím sa mu zvýšili výdaje na zabezpečenie školských potrieb, učebníc, je už blízky veku dospelosti s čím súvisia zvýšené náklady na stravu, hygienu, kozmetiku a tiež so zabezpečovaním školských a mimoškolských aktivít. Uvedená zmena pomerov sama o sebe odôvodňuje zvýšenie výživného, výživné v doposiaľ určenej výške 50 Eur nepostačuje ani na pokrytie základných životných potrieb maloletého. Mesačné výdavky vyčíslené matkou na maloletého považuje súd za primerané vzhľadom na vek a aktuálne potreby maloletého. V zásade platí, že deti rovnakého veku majú rovnaké potreby, preto ich nie je potrebné osobitne preukazovať.

17. Takisto došlo ku zmene pomerov na strane matky, ktorej pribudli dve vyživovacie povinnosti, má momentálne dvojčiky. V rámci finančných a majetkových pomerov bolo zistené, že matka je

na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 430 Eur a rodinné prídavky na 3 deti. Iný príjem nemá. Matka si vyživovaciu povinnosť plní jednak osobnou starostlivosťou ako aj zabezpečením starostlivosti o domácnosť, poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.

V konaní nebolo sporné, že otec na mal. M. neprispieva nad rámec vyživovacej povinnosti. Súd konštatuje, že u otca nedošlo k výraznejšie zmene pomerov. V čase rozhodovania súdu v roku 2017 bol nezamestnaný, pričom si privyrábal u otca a príležitostnými brigádami v K.. Pomery na strane otca v súčasnosti predstavujú stav z roku 2017. Na základe uvedeného má súd za to, že otec si dlhodobo nehľadá stabilné zamestnanie na pracovnú zmluvu, v ktorej by mohol dosahovať prípadne vyšší príjem, ale je dlhodobo vedený ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce sociálnych vecí a rodiny. Jeho príjem je v súčasnosti 600 Eur mesačne. Zároveň si privyrába brigádami v K., kde za 2,5 mesiaca poslednej brigády zarobil v čistom 3000 Eur. Otec má stredoškolské vzdelanie bez maturity, ukončil SOU služieb Ž. Z. O. ako kuchár čašník, cukrár, čím je daný predpoklad nájdania si stabilného zamestnania s lepším zárobkom. Otec nemá žiadne zdravotné problémy, ktoré by mu mohli brániť vo výkone pracovnej činnosti. K majetkovým pomerom otec uviedol, že je vlastníkom motorového vozidla V. K., rok výroby 2011, motorky U. T. XXX ročník asi 1997 a nehnuteľnosti, rodinného domu, resp. chaty, ktorú mu daroval otec s pozemkami. K svojim mesačným výdavkom okrem vyživovacej povinnosti otec uviedol životnú poisťku vo výške 36,96 Eur; elektrinu vo výške 20 Eur; telefón vo výške 25 Eur; stravu vo výške 150 Eur; pohonné hmoty vo výške 100 Eur.

18. Súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k presvedčeniu, že nastali odôvodnené predpoklady na zvýšenie vyživovacej povinnosti primeranej schopnostiam a možnostiam otca. Súd má za to, že je v najlepšom záujme mal. M., aby došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti z 50 Eur na 200 Eur mesačne. Súd tak na jednej strane vychádzal z aktuálnych potrieb mal. dieťaťa, a na strane druhej zo schopností, možností a majetkových pomerov otca. V tejto súvislosti súd poukazuje na vyššie uvedené majetkové pomery otca a tiež na pasívne správanie otca, z ktorého vyplýva, že otec nemá záujem o získanie stabilnejšieho zamestnania s možnosťou lepšieho zárobku, nakoľko je dlhodobo nezamestnaný a vedený ako uchádzač o zamestnanie na úrade práce sociálnych vecí a rodiny. Súd v súvislosti s vyživovacou povinnosťou vo výške 200 Eur (6,66 Eur denne) zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb mal. M., pretože je vo veku intenzívneho fyzického rastu a duševného dospievania, a preto sú rozhodne jeho odôvodnené potreby vyššie ako už stabilizované potreby jeho rodičov. Súd je toho presvedčenia, že otec je schopný uspokojovať svoje vlastné potreby v rozsahu minimálne bežného životného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojmu synovi formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. Súd tiež poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, v zmysle ktorého je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené.

19. Vzhľadom na preukázanú zmenu pomerov predovšetkým na strane mal. dieťaťa súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Je nesporné, že úmerne s vekom dieťaťa sa matke zvyšujú výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obutím, krytím školských, športových, kultúrnych potrieb dieťaťa. Súd preto zvýšil výživné na maloletého M. zo sumy 50 Eur na sumu 200 Eur mesačne, so splatnosťou vždy do 20. dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky maloletého s účinnosťou od 06.04.2022, ktoré súd považoval za primerané veku, odôvodneným potrebám, záujmom dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam otca. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec maloletej nemá viac vyživovacích povinností. Súd je toho názoru, že nová výška výživného bude v súlade s odôvodnenými potrebami maloletého. Súd zároveň prihliadol aj na aktuálne pomery na strane otca, ktorý je t. č. nezamestnaný. Súd má za to, že vyššie výživné navrhované matkou vo výške 270 Eur mesačne by vzhľadom na jeho súčasné príjmy a životnú úroveň bolo neprimerané. Na základe uvedeného preto súd návrh matky vo zvyšnej časti zvýšenia výživného zamietol.

20. Zmenou vyživovacej povinnosti zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 22P/9/2017 zo dňa 14.06.2017, a to v časti výživného na maloletého M. Š., Z.. XX.XX.XXXX.

21. O nedoplatku na výživnom splatnom za obdobie od 06.04.2022 do 23.10.2022 v celkovej výške 1.200 Eur súd rozhodol tak, že otcovi povolil nedoplatok zaplatiť v splátkach vo výške 25 Eur mesačne, splatné spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky bude mať za následok splatnosť celého plnenia.

22. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nezistil dôvody priznania trov konania a ani žiadny s účastníkov nežiadal trovy konania priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.